

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY
PACANÓW
ZA 2022 r.**

PACANÓW, kwiecień 2023 r.

I. Wprowadzenie

Zgodnie z art.3 ust.2 pkt.10 Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2022 poz. 2519) do zadań gminy należy dokonywanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

II. System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Pacanów

W gminie Pacanów systemem gospodarki odpadami komunalnymi były objęte nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe a także nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Od 01.01.2021 r. zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej Nr XXVIII/160/20 z dnia 2 grudnia 2020r. nastąpiło wyłączenie właścicieli nieruchomości niezamieszkałych z jednolitego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi co skutkowało koniecznością zawarcia przez te podmioty indywidualnej umowy z przedsiębiorcą prowadzącym działalność w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych wpisanym do rejestru działalności regulowanej.

W celu zapewnienia właściwego stanu sanitarno – higienicznego częstotliwość usuwania stałych odpadów komunalnych na terenie miasta i gminy Pacanów odbywała się następująco:

1. niesegregowane odpady komunalne i bioodpady odbierane były na terenie miasta Pacanów:
w okresie od 1 kwietnia do 31 października – jeden raz w tygodniu z budynków wielolokalowych i jeden raz na dwa tygodnie z budynków jednorodzinnych, natomiast od 1 listopada do 31 marca – jeden raz w miesiącu,
2. niesegregowane odpady komunalne i bioodpady odbierane były na części wiejskiej gminy Pacanów:
w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia – jeden raz w miesiącu,
3. selektywne odpady tj. papier i tekturę, szkło, tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe odbywały się – jeden raz w miesiącu.

Właściciele nieruchomości obowiązani są do prowadzenia selektywnego zbierania odpadów, a odbierający do odbierania następujących rodzajów odpadów: papier i tekturę, szkło, metale i tworzywo sztuczne, odpady wielomateriałowe, odpady ulegające biodegradacji, opony, meble i odpady wielkogabarytowe.

Zebrane przez mieszkańców odpady komunalne gromadzone są w workach:

- *worek koloru żółtego – tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe,
- *worek koloru niebieskiego – papier i tektura,
- *worek koloru zielonego – szkło,
- *worek koloru brązowego – odpady ulegające biodegradacji,
- * worek koloru czarnego - niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,

Dystrybucja worków odbywa się podczas odbioru odpadów komunalnych zgodnie z zasadą „worek za worek”. Celem wprowadzenia udogodnień dla mieszkańców worki można było dodatkowo odebrać w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy.

W 2022 r. na terenie Gminy były zorganizowane 2 zbiórki odpadów wielkogabarytowych.

Dodatkowo w Urzędzie Miasta i Gminy oraz szkołach wyznaczone są pojemniki do których można bezpłatnie oddawać zużyte baterie.

Przeterminowane leki należy wrzucać do specjalnych pojemników znajdujących się w Punktach Aptecznych bądź na PSZOK.

Od 2013r. funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), czynny od poniedziałku do piątku od 7.00 do 15.00 zlokalizowany jest przy ul. Słupskiej 54 (baza Urzędu Miasta i Gminy). Do PSZOK mieszkańcy mogą w ramach uiszczanej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dostarczyć bezpłatnie zebrane selektywnie odpady komunalne takie jak: papier, plastik, szkło, metal, odpady wielomateriałowe, meble i odpady wielkogabarytowe, zużyte sprzęty elektryczne i elektryczne, przeterminowane leki, zużyte baterie i akumulatory, zużyte opony, przeterminowane chemikalia, odpady zielone (od mieszkańców nie posiadających kompostowników), odpady budowlane i rozbiórkowe (z drobnych prac budowlanych nie wymagające pozwolenia na budowę ani zgłoszenia robót do Starostwa Powiatowego).

Ponadto od 2016 roku na terenie Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Rzędowie funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. PSZOK czynny jest od poniedziałku do piątku od godz. 7:00 do 18:00, a w soboty od godz. 7:00 do 15:00 /za wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy/. W wyznaczonych dniach każdy mieszkaniec Gminy Pacanów, może dostarczyć tam odpady komunalne nie ponosząc z tego tytułu żadnej opłaty.

Rodzaje odpadów komunalnych przyjmowanych do PSZOK w Rzędowie:

- Papier (15 01 01)
- Metale (15 01 04, 20 01 40),
- Tworzywa sztuczne (15 01 02),
- Zmieszane odpady opakowaniowe (15 01 06),
- Szkło (15 01 07),
- Odpady ulegające biodegradacji oraz odpady zielone (20 02 01),
- Zużyte baterie i akumulatory (20 01 34),
- Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (20 01 36),
- Meble i inne odpady wielkogabarytowe (20 03 07),
- Odpady budowlane - rozbiórkowe z gospodarstw domowych (17 01 07),
- Zużyte opony (16 01 03) jednorazowo 4 sztuki.

Stawki obowiązujące na terenie gminy Pacanów:

Podstawową metodą ustalania miesięcznej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość i stawki opłaty uchwalonej przez Radę Miejską w Pacanowie.

Dnia 2 grudnia 2020 r. zostały zmienione stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi uchwalone przez Radę Miejską Uchwałą Nr XXVIII/159/20 Rady Miejskiej w Pacanowie obowiązujące od dnia 01.01.2021r. są one następujące:

- 14,50zł miesięcznie od jednego mieszkańca, zamieszkującego daną nieruchomość jeżeli odpady komunalne były zbierane i odbierane w sposób selektywny,
 - dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodziennymi, którzy kompostują bioodpady stanowiące odpady komunalne w przydomowych kompostownikach przysługuje zwolnienie z opłaty za

gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 2,00 zł od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość

- 46,20zł miesięcznie od jednego mieszkańca, zamieszkującego daną nieruchomość, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny.
- Stawka ryczałtowa za zagospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywane jedynie przez część roku:
 - 120 zł rocznie jeśli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny
 - 240 zł rocznie jeżeli właściciel nie wypełnia obowiązku zbierania w sposób selektywny.

III. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Na terenie gminy Pacanów nie ma możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

1. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne przekazywane były do Instalacji do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Spółka z o.o. w Rzędowie, Rzędów 40, 28-142 Tuczępy.
2. Bioodpady, stanowiące odpady komunalne, przekazywane były do Instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i innych ulegających biodegradacji, Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Spółka z o.o. w Rzędowie, Rzędów 40, 28-142 Tuczępy.
3. Pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych odpadów komunalnych zostały przekazane do Instalacji do składowania odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Grzybowie, 28-200 Staszów.

IV. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W 2022 roku nie poniesiono wydatków inwestycyjnych, związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Istnieje potrzeba wyposażenia Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych we własne kontenery i pojemniki na poszczególne frakcję odpadów.

V. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Koszty poniesione w 2022 r. na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Pacanów kształtowały się następująco:

Lp.	Rodzaj wydatków	Kwota w zł
1.	Koszty odbioru i zagospodarowania odpadów	699 741,18
2.	Koszty administracyjne	111 280,120
3.	Składka do Rzędowa	4320,00
4.	Pozostałe koszty	1352,05
Ogółem		816 693,35

Wpływy w 2022 roku

Lp.	Wpływy	Kwota w zł
1.	Do budżetu z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi	905 463,96
2.	Koszty upomnienia	5218,76
3.	Odsetki	5048,66
Ogółem		915 731,38

VI. Liczba mieszkańców

Liczba mieszkańców zameldowanych wg danych ewidencji ludności na dzień 31.12.2022 r. – **7220** osób, w tym na terenach miejskich – **1086** i na terenach wiejskich – **6134**. Z deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które zostały złożone do Urzędu Miasta i Gminy zadeklarowano **5939 osób** (stan na 31.12.2022 r. dane z programu Zeto Respons-PUMA), w tym **841** osób na terenach miejskich i **5098** osób na terenach wiejskich. Różnica między osobami zameldowanymi, a faktycznie mieszkającymi wynika z tego że wiele osób w poszukiwaniu pracy wyjechało za granicę, a także uczniowie i studenci kontynuują naukę poza miejscem stałego zameldowania.

Liczba złożonych deklaracji z nieruchomości zamieszkałych i domków letniskowych o wysokości opłaty za zagospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2022 r. (aktywne) 2190 szt.

Gmina systematycznie prowadzi działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach ze stanem faktycznym.

VII. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust.1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6 - 12.

Na terenie Gminy Pacanów w 2022 roku nie odnotowano konieczności wydania przez Burmistrza Miasta i Gminy Pacanów decyzji administracyjnej wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust.1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

VIII. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

Poniższa tabela przedstawia ilość odpadów jaką odebrano i zebrano od mieszkańców i nieruchomości niezamieszkałych z terenu Gminy Pacanów w 2022 roku.

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Masa [Mg]
20 03 01	Niesegregowane zmieszane odpady komunalne	653,940
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	151,520
20 01 02	Szkło	116,500
17 01 07	Zmieszane odpady betonu gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	1,340
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	92,170
16 02 14	Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13	10,730
16 02 13	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	11,160
16 01 03	Zużyte opony	27,840
20 01 21	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,096
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	8,240
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,350
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,936
20 01 01	Papier i tektura	0,040
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	8,620
Ogółem		1083,482

W roku 2022 odebrano z terenu gminy Pacanów *niesegregowane (zmieszane)* odpady komunalne o kodzie **20 03 01**- z nieruchomości zamieszkałych i domków letniskowych w ilości **636,250 Mg** oraz z nieruchomości niezamieszkałych **17,69 Mg**, które trafiły do RIPOK w Rzędowie instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych.

IX. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Na podstawie informacji otrzymanych z instalacji komunalnych wynika, że ilość odpadów powstających z mechaniczno-biologicznego przetworzenia zmieszanych odpadów komunalnych i pozostałości po ich sortowaniu, przeznaczonych do składowania wynosiła:

- a) odpady o kodzie 19 12 12 - 68,58 Mg
- b) odpady o kodzie 19 05 03 – 70,05 Mg
- c) odpady o kodzie 19 05 99 – 131,82 Mg

X. Informacja o osiągniętych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania.

1. Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Gminy były obowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

- 1) do dnia 16 lipca 2013 r. – do nie więcej niż 50 % wagowo całkowitej masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
- 2) do dnia 16 lipca 2020 r. – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Rozporządzenie Ministra do spraw klimatu z 2017 r., określa poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, które gmina jest obowiązana osiągnąć w poszczególnych latach uwzględniając potrzebę osiągnięcia poziomów określonych w pkt 1. W Internetowym Systemie Aktów Prawnych figurują jako obowiązujące mimo, że nie jest znany poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji za 2022 r. W sprawozdaniach składanych za pośrednictwem BDO, na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, nadal należy umieszczać informacje dotyczące osiągniętego poziomu ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (obowiązek informacyjny). Określony poziom ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji należało osiągnąć do lipca 2020 r. Na terenie Gminy Pacanów w 2022 roku osiągnięto poziom ograniczenia składowania odpadów ulegających biodegradacji w wysokości **9,55 %**.

2. Poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Na podstawie art. 3b ustawy z dnia 13 września 1996r o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2519) gminy są obowiązane osiągnąć poziom

przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

- 1) 20% wagowo - za rok 2021;
- 2) 25% wagowo - za rok 2022;
- 3) 35% wagowo - za rok 2023;
- 4) 45% wagowo - za rok 2024;
- 5) 55% wagowo - za rok 2025;
- 6) 56% wagowo - za rok 2026;
- 7) 57% wagowo - za rok 2027;
- 8) 58% wagowo - za rok 2028;
- 9) 59% wagowo - za rok 2029;
- 10) 60% wagowo - za rok 2030;
- 11) 61% wagowo - za rok 2031;
- 12) 62% wagowo - za rok 2032;
- 13) 63% wagowo - za rok 2033;
- 14) 64% wagowo - za rok 2034;
- 15) 65% wagowo - za rok 2035 i za każdy kolejny rok.

Zgodnie z w/w ustawą wymagany do osiągnięcia poziom dla roku 2022 wynosi 25%. Obliczony poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych dla gminy Pacanów za rok 2022 wyniósł **52,979%** - **wymóg spełniony**.

3. Odpady budowlane i poziomy składowania odpadów komunalnych

Od 1 stycznia 2022 r. obowiązują nowe zmiany definicji odpadów komunalnych oraz budowlanych i rozbiórkowych i dotyczą sprawozdań złożonych za 2022 r. oraz kolejne lata. W związku z tym, że gminy w dalszym ciągu będą zapewniały przyjmowanie odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych, w sprawozdaniach komunalnych w dalszym ciągu będą zbierane informacje w zakresie masy ww. odpadów (jednakże bez obowiązku osiągnięcia określonych poziomów ich recyklingu).

Nowe zasady obliczania poziomu składowania odpadów komunalnych weszły w życie z dniem 1 stycznia 2023 r. zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie sposobu obliczania poziomu składowania. Zgodnie z obowiązującymi przepisami obowiązek osiągnięcia określonych poziomów składowania wymagany jest od 2025 r., natomiast obowiązek sprawozdawczy w tym zakresie istnieje od 2022.

Gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości:

- 1) 30% wagowo - za każdy rok w latach 2025-2029;
- 2) 20% wagowo - za każdy rok w latach 2030-2034;
- 3) 10% wagowo - w 2035 r. i za każdy kolejny rok w latach następnych.

Poziom składowania oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Dla potrzeb obliczania poziomu składowania do odpadów przekazanych do składowania zalicza się również odpady poddane odzyskowi na składowisku odpadów.

Poziomy składowania dla Gminy Pacanów za rok 2022 wyniósł **18,14%**.

XI. Podsumowanie

Roczna analiza gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Pacanów za 2022 r. została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi zgodnie z zapisami art.9 tb ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.Dz.U.2022 poz. 2519). Jak wynika z danych zaprezentowanych wyżej, najczęściej, zebrano niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Obecnie największym problemem są wciąż rosnące koszty gospodarowania odpadami, co związane jest z rosnącą ilością odpadów zmieszanych. Znaczący wpływ na prawidłową segregację odpadów komunalnych „u źródła” powinna mieć wzrastająca świadomość ekologiczna mieszkańców. Stanowi to główny czynnik przy osiągnięciu przez gminę poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia surowców wtórnych. W celu uzyskania i utrzymania w kolejnych latach wymaganych ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz określonych w rozporządzeniach Ministra Klimatu i Środowiska poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych niezbędne jest ciągle prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, aby ugruntować wśród mieszkańców gminy przeświadczenie o konieczności segregacji odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami a tym samym dążyć do zmniejszenia ilości odpadów trafiających na składowisko. W przyszłości zaowocuje niższymi kosztami zagospodarowania odpadów w regionalnej instalacji.

Sporządziła: Czech Ewelina

Burmistrz Miasta i Gminy Pacanów
mgr Wiesław Skop